Gemeente Haarlem

Raadsstuk

Onderwerp Rapport RKC-onderzoek *Leren Waarderen* - Vergroten van de evalueerbaarheid van welzijnssubsidies	
Nummer	2018/809200
Portefeuillehouder	Meijs, M.-Th.
Programma/beleidsveld	1.2 Sociale basis
Afdeling	GRIFFIE
Auteur	Mulders, I.
Telefoonnummer	023-5114885
Email	imulders@haarlem.nl
Kernboodschap	De RKC heeft onderzocht hoe de evalueerbaarheid van welzijnssubsidies kan worden vergroot. Uit het onderzoek blijkt dat de huidige subsidietrajecten voor de sociale basisinfrastructuur *vooraf* onvoldoende zijn ingericht om *achteraf* de resultaten te kunnen beoordelen. In het onderzoek is een beoordelingskader ontwikkeld dat in samenwerking met het college in de praktijk is getoetst. De aanbevelingen van de RKC zijn er op gericht de evalueerbaarheid van toekomstige subsidieregelingen te vergroten.
Behandelvoorstel voor commissie	De commissie Samenleving wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van de rekenkamercommissie in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	*N.v.t.*
Besluit College d.d. …… (wordt ingevuld door BC)	N.v.t.

Besluit Raad d.d. ……. (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van de rekenkamercommissie, Besluit: • *De aanbevelingen van de rekenkamercommissie zoals geformuleerd in paragraaf 2 van dit raadsstuk over te nemen en als opdracht neer te leggen bij het college* de griffier, de voorzitter,

1. Inleiding
De gemeenteraad heeft weinig zicht op de resultaten van welzijnssubsidies. De rekenkamercommissie heeft aan de hand van vier subsidietrajecten uit de Sociale Basisinfrastructuur (2016-2019) onderzocht hoe de evalueerbaarheid van welzijnssubsidies kan worden vergroot. Het bureau Regioplan heeft voor dit onderzoek een beoordelingskader ontwikkeld. Met dit beoordelingskader zijn de verbetermogelijkheden in kaart gebracht. Deze zijn vervolgens in samenwerking met het college in de praktijk getoetst. Ook is de raadsinformatie onderzocht.
De rekenkamercommissie heeft op basis van de praktijktoets en de bevindingen ten aanzien van de raadsinformatie aanbevelingen geformuleerd die moeten bijdragen aan een betere evalueerbaarheid van subsidieregelingen.
De reactie van het college op de aanbevelingen is in het rapport opgenomen.

2. Voorstel aan de raad
De rekenkamercommissie stelt de raad voor de volgende aanbevelingen over te nemen en als opdracht neer te leggen bij het college:

1. Om tussentijds of achteraf te kunnen beoordelen of gesubsidieerde activiteiten hebben bijgedragen aan de beleidsdoelen van de gemeente moet de subsidiesystematiek daar vóóraf op worden ingericht. De rekenkamercommissie beveelt daarom aan:

- Het ontwerp van de subsidietrajecten (proces, uitvraag/aanvraag/beschikking, werkwijze etc.) van de gemeente Haarlem zodanig te wijzigen dat het voldoet aan de evalueerbaarheidscriteria uit het beoordelingskader van dit onderzoek en hierin in ieder geval de onderstaande verbetermogelijkheden zorgvuldig te verwerken:

a) Een consequente vertaling van strategische beleidsdoelen uit de programmabegroting naar (meetbare) operationele doelen in de matrix en die opnemen in de uitvraag van de gemeente. Per subsidietraject moet gekozen worden voor maximaal 1 à 2 doelen.
b) Een consequente vertaling van operationele doelen uit de matrix naar tactische doelen van de activiteiten van de subsidieontvangers in de aanvraag. Per subsidietraject moet gekozen worden voor maximaal 1 à 2 doelen.
c) Een beleidstheorie/interventielogica in de aanvraag waarmee een verband wordt gelegd tussen de activiteiten, de tactische doelen en de operationele doelen uit de uitvraag van de gemeente. Voor de nadere eisen aan de beleidstheorie wordt verwezen naar de rapportage van Regioplan.
d) Verantwoordingen die consequent beschrijven welke personen worden bereikt, of deze tot de beoogde doelgroep behoren en wat het uiteindelijk bereik is geweest, rekening houdend met uitval van deelnemers.
e) Verantwoordingen die de doeltreffendheid van de activiteiten omschrijven. Bij bewezen effectieve interventies is het voldoende in de jaarlijkse verantwoording aan te tonen dat de activiteit conform plan is uitgevoerd. Voor niet bewezen effectieve interventies is een effectmeting waarschijnlijk gewenst. Dit moet per traject vooraf worden vastgelegd in het monitoring- en evaluatieplan.

2. Het opstarten van een nieuwe subsidieronde vraagt veel meer capaciteit, in kennis en uren, dan nodig is voor het doorlopen van de jaarlijkse subsidiecyclus. Ervaringen uit de laatste ronde leren dat de achterstand van het starten met een niet goed uitontwikkelde subsidieronde gaandeweg lastig is weg te werken. De rekenkamercommissie beveelt daarom aan:

- De toepassing van de nieuwe werkwijze goed voor te bereiden en zo nodig door een externe partij te laten ondersteunen. Dit om te voorkomen dat de subsidieronde niet goed uitgewerkt (met een ontwikkelopgave) van start gaat en om te borgen dat alle betrokken medewerkers goed zijn toegerust voor de nieuwe werkwijze.

3. De raad staat aan het begin en aan het einde van een subsidieronde met kaderstelling en controle. Om er voor te zorgen dat de raad zijn rollen goed kan vervullen beveelt de rekenkamercommissie aan:

- In de kaderstelling van de beoogde sociale basis vast te leggen welke verantwoordingsinformatie de raad ontvangt om de voortgang te monitoren en de doeltreffendheid te beoordelen. Vanwege de substantiële financiële omvang van de subsidieronde is de suggestie hiervoor een separate jaarlijkse rapportage over subsidies in het sociaal domein of de sociale basis op te stellen.

3. Beoogd resultaat
Het vergroten van de evalueerbaarheid van subsidieregelingen voor de Sociale Basis.

4. Argumenten

1. Er wordt in Haarlem voor ruim € 70 mln. aan subsidies verstrekt waarvan de effectiviteit niet goed kan worden beoordeeld. Het is wenselijk en wettelijk verplicht om minimaal eens in de 5 jaar een verslag te publiceren over de doeltreffendheid van subsidies.
2. De raad wil graag zicht krijgen op de doeltreffendheid van de subsidies, maar die informatie is over de lopende subsidieronde voor de Sociale Basisinfrastructuur (2016-2019) (nog) niet geleverd. De raad kan zodoende zijn kaderstellende en controlerende rol niet vervullen.
3. Zicht op doeltreffendheid kan ook bijdragen aan de effectiviteit van beleid, het draagvlak voor subsidies en het beheersen van de overheidsgaven.
4. Uit het onderzoek van de rekenkamercommissie blijkt dat de subsidietrajecten *vooraf* onvoldoende zijn ingericht om *achteraf* de effectiviteit te kunnen beoordelen.
5. Het beoordelingskader uit dit onderzoek sluit aan bij recente wetenschappelijke inzichten en is in samenwerking met het college in de praktijk getoetst.
6. Het college onderschrijft de conclusies uit het onderzoek en kondigt aan de aanbevelingen te zullen implementeren.

5. Risico's en kanttekeningen

De implementatie van de verbetermogelijkheden vraagt in de voorbereidingsfase van de nieuwe subsidieronde meer capaciteit, in kennis en uren en dus budget, dan nodig is voor het doorlopen van de jaarlijkse subsidiecyclus. Het college onderkent dit.

6. Uitvoering

- De overgenomen aanbevelingen worden geregistreerd en de opvolging zal door de rekenkamercommissie worden gemonitord. De raad zal hierover worden geïnformeerd.
- Het college zal uitvoering moeten geven aan de aanbevelingen.

7. Bijlagen

Rapport RKC-onderzoek *Leren Waarderen* – Vergroten van de evalueerbaarheid van welzijnssubsidies